

GLASILO KATOLIŠKE AKCIJE ZA KAMNIŠKO IN MORAVŠKO DEKANIJO

NAŠ LIST IZDAJA MISIJONIŠČE V GROBLJAH, P. DOMŽALE. — UREJUJE IN ZASTOPA IZDAJATELJA JOŽEF GODINA C. M., DOMŽALE - GROBLJE. — TISKA MISLIJONSKA TISKARNA, DOMŽALE - GROBLJE. ZA TISKARNO JANKO STRNAD, DOMŽALE. — IZHAJA MESEČNO. POSAMEZNA STEVILKA STANE 1 DIN, CELOLETNA NAROČNINA 12 DIN. INSERATI PO DOGOVORU. ROKOPISI SE REDNO NE VRAČAJO.

Proti večeru gre ...

Enkrat v letu beremo v evangeliju in slišimo prošnjo učencev: »Gospod, ostani z nami, zakaj proti večeru gre in dan se je že nagnil« (Lk 24, 29). Človeku, ki se je že po svojem stanu odrekel svetu, ki ne visi na življenju, ki ne dela za čas, ampak za večnost, segajo te besede globoko v dušo. Dobro se namreč zaveda, kaj pomeni za človeka, ki mu življenje gre proti večeru in se dan že nagiba k svojemu koncu. Čuti vso težo besede: Proti večeru gre, bliža se konec in začetek.

Ali se ne godi tako vsakemu človeku, ki čuti, kako se izteka ura njegovega življenja? Ali se mu ne zdi, da udarja na njegovo uho brnenje zvonov iz večnosti? Ko telo slabi in veni, ko koprni utrujeno srce po miru in pokoju, ko polagoma ugašajo luči tega življenja in tega sveta, ko se vedno bolj zapirajo vrata, ki vodijo v svet, ki nas obdaja — ali ne doni kakor klic iz drugega sveta: »Proti večeru gre in dan se je že nagnil?« Ali se v takih trenutkih ne dviga iz globočin duše prošnja: »Gospod, ostani pri meni! Sedaj, ko me vse zapušča, ostani pri meni!«

Vsakemu življenju se približa večer in na to noč in potem? — Jeli to usoda samo vsakega posameznega življenja? Ali ne nastaja večer in noč tudi v življenju narodov? Ali ne gledamo, ko listamo po svetovni zgodovini, z lastnimi očmi, kako izginjajo narodi in svetovi? Tako kakor so izginili oni, ki so nekoč živeli na obalah Evfrata in Nila, a so že tisočletja zakopani v naročju svoje lastne bujne zemlje? Tam, kjer so v davni dobi ujeti Izraelci obešali svoje harfe na vrbovje, tam so potihnile tudi melodije in pesmi njihovih mogočnih zmagalcev, tam leže že tisočletja v grobovih tudi duševni svetovi. Veliko pokopališče narodov, globoka smrtna tišina! Ali se bliža tudi narodom zapada ta usoda in ta grob? Če bodo hodili narodi po poti, ki so jo nastopili, potem vprašanja ne moremo zanikati, zakaj le preveč jasna so znamenja in le preveč očiti so pojavi tega razpada, zlasti če jih gledamo v luči zgodovine. Na umirajoče narode lahko obrnemo besede: »Oči imajo in ne vidijo, ušesa imajo in ne slišijo.«

Slepi in gluhi hočejo biti za vse, kar jim prihodnost prinaša in mora prinesiti. Žive po geslu: Izrabi dan! Za jutri se ne meni. Pravi fatalisti — samo v usodo upajo. Žalostno!

»Proti večeru gre in dan se je že nagnil!« Ali ne velja ta beseda tudi celemu človeštvu? Tudi današnjemu človeštvu? Ako nas vse ne vara in ako se kmalu ne bo dovršil odločiven obrat, potem se mora človeštvu približati večer. Doseglo je višek svojega duševnega in tehničnega razvoja in sedaj stoji ob robu globokega prepada. Celi narodi drve proti prepadu, ki bo zajel vse, kar nam je bilo doslej veliko in dobro, dragoceno in sveto: vso vero, vse upanje, vso ljubezen, vso pravnost, vso kulturo, vse, kar je nekoč združevalo narode v plemenitem tekmovanju, vse, kar jih je dvigalo iz prahu in vodilo k jasnosti, resnici svobodi. Dandanes zmaguje in triumfira to, kar je čisto telesnega, čutnega, zemeljskega, vse to svet išče in obožuje; duh in duša se teptajo v prah. Današnje življenje je brezdušno in brezduhovno. Studij, izobrazba, duševno ustvarjanje je usmerjeno na dobiček in konjunkturo — blago borze. Sedanjost pleše in se v svojem plesu ne da motiti z vprašanji in mislimi večnosti. Kakor opojna pleše nad svojim lastnim odprtim grobom. In nešteti tisoči plešejo ta smrtni ples, mnogi v čutni opojnosti, mnogi iz obupa, mnogi v blodnji in prevari, da bodo v omotici našli mir in srečo, mnogi tudi proti svojemu boljšemu prepričanju in hotenju, ker jih je tok časa potegnil za seboj in nimajo več moči, da bi se mu uprli. Kakor da bi apokaliptični jezdec gнали kakor čredo preko zemlje. Celu najboljši ne vzdrže več; brezupnost se zajeda v vedno bolj široke kroge. Kriza je na vseh poljih vedno bolj pereča. Ne doživljamo samo gospodarske krize, ampak resnično življensko krizo; bolan ni samo en ali drugi organ narodnega telesa, ampak vse telo človeške družbe. Veliko vprašanje našega časa ni več samo socialno vprašanje; vsa posamezna velika vprašanja in veliki problemi so se izkristalizirali v življensko vprašanje. Ali bo življenje še dalje

tako ostalo?. In če bo ostalo, kakšno vrednoto in kakšen pomen bo še imelo? In že mečejo tisoči svoje lastno življenje proč; in že posegajo sto tisoči v klijoe in nastajajoče življenje, da ga ubijejo; že se zasipljejo življenski viri družine in vesoljni svet tiči v orožju, ne, da bi ohranil življenje, ampak da bi uničil življenje, srečo in kulturo. Na drugi strani padoni na množice poziv: razredni boj, svetovna revolucija! Brez usmiljenja se bližnji tepta, nezmiselno se ruši obstoječe. Resnično, za svoje življenje se ne bori več vsak posameznik, ampak življenje samo se bori za življenje.

Ali bomo v tem boju zdržali? Da bomo, prosimo Gospoda, da bomo zoreli, da se bomo vedno bližali dopolnitvi. Prosimo, da ne bomo postali ljudje mlačnosti, ki so usmerjeni in potopljeni v tuzemsko dobrino. Prosimo Gospoda, da ne bomo nekoč stopili pred Njega kot izgubljeni sinovi, ampak da bomo z neomadeževano dušo, z božjim sijajem v očeh — zatisnili ob dnevu, ko bo šlo življenje naše proti večeru, svoje oko.

(Vera in življenje.)

*

Oče naš ...

Bog je naš Stvarnik: On je vse priklical iz nič v bit, bivanje in delovanje; naravo ali prirodu je stvariteljsko vsemogočno besedo dvignil iz gole možnosti v dejansko bivanje; angele, to je zgolj duhove, breztelesne podstati je ustvaril kakor tudi vse, kar živi na zemlji: rastline in živali in človeka.

Za prve rastline, za prve živali in za prva dva človeka je bilo potrebno neposredno stvariteljsko dejanje. In vsaka človeška duša je posebej vsakokrat neposredno na novo ustvarjena po božji Vsemogočnosti.

»Svet je od Boga, ki je prvi vzrok vsemu, kar biva.« »Vsako hišo je kdo naredil, kateri je pa ustvaril vse, je Bog.« Hebr. 3, 4. — »V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo.« 1. Moz, 1, 1. — Sveta Cerkev moli pri daritvi sv. maše: »Verujem v enega Boga, Očeta vsemogočnega, Stvarnika nebes in zemlje, vseh vidnih in nevidnih stvari.« (Nicejsko - carigradska veroizpoved.) — V apostolski veri se vsak

dan spominjamo »Boga, Očeta vse-mogočnega Stvarnika nebes in zemlje.«

Stvari, ki jih zdaj vidimo, imajo svoj neposredni vzrok v naravi; če pa razum vpraša, odkod je narava in odkod so njeni zakoni, pride po sklepanju do Boga, prvega vzroka. (Prim. Dr. Greg. Pečjak, Resnice katoliške vere, Ljublj. 1909. 45).

»Bog je vse ustvaril, to je iz nič naredil.« »Gospod, naš Bog, ... ti si vse ustvaril in po tvoji volji je bilo.« Skr. raz. 4, 11. — »On je rekel in bilo je storjeno; zapovedal je in bilo je ustvarjeno.« Ps. 32, 9.

Vse stvari, duhovne in tvarne, so z vsjo svojo podstatjo narejene iz nič. (Vesoljni zbor vatikanski. Pečjak, omenjeno delo 46). »Stvarjenje je božjemu bistvu primerno. Vsako

bitje namreč deluje, kakor je primer-no njegovi naravi; ker je božja narava neskončno popolna, deluje tudi neskončno popolno, torej brez odvisnosti od kake samobitne snovi, to je: Bog ustvarja iz nič.« (Pečjak, o. d., 46).

»Kako si moremo stvarjenje predstavljati? — Odgovor: Predstavljati si moremo samo to, kar je dostopno našim čutom. Toda moremo si stvarjenje misliti, to je, o stvarjenju z umom sklepati. Um ve, da svet biva, in ve tudi, da bi ga ne bilo brez prvega vzroka; iz teh dveh resnic um mora sklepati na prvi vsemogočni vzrok.« (Pečjak, o. d., 46).

Ah, moj Bog, kako te žaliijo tisti, ki nočejo pripoznati, da si ti naš — Stvarnik in Oče!

P. E. B.

»Oznanjaj nam srečnejše dni!«

Dne 17. januarja se je vršila nad vse slovesna blagoslovitev novega velikega zvona v Mengšu. Za obširno mengeško župnijo je bil to praznik kakor malokateri drugi. Ljubezen do župnijske cerkve in ponos župljanov so napravili, da se je večletna želja po novem velikem zvonu s kratkodobno zbirko kar mahoma uresničila in mogočni zvonik mengeške cerkve je dobil tako sebi primerno zvonilo.

Novi zvon so vllile Strojne tovarne in livarne v Ljubljani. Dne 16. januarja (v soboto) so ga domači vozniki pripeljali v Mengoš. Tudi dovoz je bil slovesen. Vpregli so tri pare konjev — Kančevi, Danětovi in Hrastarjevi s Pristave. Mali zvon, ki je bil vlit obenem z največjim, so vozili Bokaličevi konji s Pristave. Na Črnučah so zvon domačini okrasili. Tu so namreč pričakovali zvon gg. župnik Sušnik, mengeški župan z več uglednimi možmi, dva voza deklet v narodnih nošah in 13 konjenikov. Malo pred dvema je spreved odrinil iz Črnuč in ob 4 je došel že v Vel. Mengeš — z godbo na čelu. Pomikal se je po Vel. Mengšu do spomenika in nazaj pod zvonik. Lahko bi rekli, da je bila vsa župnija pri tej priliki zbrana. Ne samo Mengšani, tudi z Rodice, iz Jarš, iz Trzina in Loke so hiteli župljani k sprejemu. V očeh starejših župljanov so se zasvetile solze. Cel trg je bil v zastavah.

V nedeljo, dne 17. januarja, se je ob 9 pričela slovesnost blagoslovitve. Že veliko pred tem časom so se začele zbirati množice, ki so napolnile ves prostor med zvonikom, novo in staro šolo ter med kaplanijo. Točno ko je ura bila 9, je dospela duhovščina: gg. kanonik Sušnik iz Ljublja-

ne, dekan M. Rihar iz Kamnika, superior Flis iz Grobelj, župnik Molj iz Trzina, župnik Funtek iz šinkovega Turna, domači župnik Sušnik in kaplan škrbe ter g. Založkar. Obrede je opravil preč. g. kanonik Sušnik.

Po obredih so zvon, ki je med blagoslovitvijo visel na močnih vrveh, spretno potegnili v zvonik in nato se je vršila slovesna služba božja v cerkvi. Pridigo in slovesno opravilo je imel preč. g. dekan Rihar.

Ob 12 je bila cerkvena slovesnost končana in v tem trenutku se je oglasil novi zvon! Vsa srca so kakor zaigrala. Na obrazih si opazil izraz posebne radosti. Zvon je pa pel in pel — mogočno, slavnostno, lepše kakor so pričakovali. Takoj je nastopil službo in pozval vernike, da z angelovo molitvijo počastijo Marijo. Pridružili so se mu nato še ostali manjši tovariši. Novo radostno presenečenje: nad vse lepa ubranost. Zdelo se je, da zdaj manjši še lepše pojejo — kakor da bi se veselili, da se je po dolgih letih vrnili ljubljani najstarejši brat.

Zvon nosi sledeča napisa: »Oznanjaj nam srečnejše dni, ki čakajo v bodočnosti!« in »Očetov vere vedno bom glasnik, rodovom poznim k Bogu bom vodnik.« Vtisnjeni sta vanj podobi Srca Jezusovega in Srca Marijinega. Tehta 2806 kg in je za stari cent (56 kg) težji od prejšnjega velikega zvona. Vsi stroški za veliki in mali zvon ter potrebno garnituro bodo znašali blizu 100 tisoč dinarjev. Zvon še ni plačan, vendar ko bodo darovali še tisti, ki so se zavezali, bodo stroški kriti. Pri zbirki je bila udeležena cela župnija. Darovali so z največjim veseljem. Tudi za razobešanje zastav ni

Spoštuj hišo božjo!

(Nadaljevanje)

Katakombe

V času teh hudih preganjanj so pa začeli kristjani posebno v Rimu zatekati se v podzemne prostore in so tam obhajali daritev sv. maše. To so bili podzemski rovi, ki so jih imenovali katakombe. V te rove so potem tudi pokopavali svoje umrle. Zakaj so darovali daritev sv. maše v teh rovih in ne samo v zasebnih hišah? Poganom so bila pokopališča sveta in zato tudi v ta krščanska pokopališča niso udirali, dasi so tako krvavo preganjali Kristusovo vero. Šele l. 313, ko je cesar Konstantin dal kristjanom svobodo, so začeli kristjani staviti mogočne in lepe cerkve, ki so jih imenovali bazilike. Sam cesar Konstantin je sezidal več veličastnih cerkva, kakor n. pr. lateransko cerkev, staro cerkev sv. Petra in druge. Ena najslavnejših cerkva je lateranska cerkev. Ta je tudi prav za prav stolnica papežev in je posvečena Odrašeniku in sv. Janezu Krstniku. V tej cerkvi je tudi neki lesen oltar iz časa apostola Petra, in je edini leseni oltar, na katerem se sme maševati.

Oltar

V vsaki cerkvi je vsaj eden ali več oltarjev. Zakaj, če oltarja ni v cerkvi, to ni več cerkev. Cerkve brez oltarja si sploh misliti ne moremo. Oltar je glavni predmet v cerkvi in cerkev prav za prav ni nič drugega, kot dvorana, v kateri je postavljen oltar. Oltar nam služi za to, da se na njem opravlja daritev sv. maše. Oltar nam pomeni Kristusa samega, ampak ne le radi tega, ker je navadno na oltarju tabernakelj, ampak že zato, ker je oltar maziljen s krizmo in svetim oljem. Zaradi tega velja oltar že od prvih krščanskih časov sem kot največja dragocenost. Da boste videli, da se ne izkazuje oltarju čast le radi tega, ker je na oltarju tabernakelj, vas spominjam na obred na veliki petek: Duhovnik stopi pred oltar v črnih oblačilih, oltar je brez lepote, tabernakelj odprt in torej prazen, in kaj stori duhovnik, ko stopi pred oltar? Vrže se na tla pred stopnicami oltarja. S tem moli Kristusa, ki ga oltar predstavlja in je to še ostarenek iz onih časov, ko so izkazovali oltarju tako čast kot bivališču božjemu. In še en pomen ima oltar! Oltar je namreč grob svetnika. V vsakem oltarju, na katerem se mašuje, morajo biti ostanki svetnika. Ali ni nad vse pomenljivo, da mora biti za daritev sv. maše, kot podlaga na katerem stoji kelih in patena, grob svet-

bila izdana niti prošnja. Vse se je storilo iz lastnega nagiba in nam je v dokaz, kako so mengeški verniki navezani na svojo cerkev.

nika. Mučenci, ki so dali za Kristusa vse, še celo svoje življenje, so postali Kristusu kralju mučencev nekako podobni. Ali sedaj uvidite veliko čast oltarja in kako spoštovanje smo mu dolžni. Kako sveta je cerkev, v vsakem oltarju so navadno ostanki svetnika in koliko grobov svetnikov je v vsaki cerkvi! Zato kadarkoli pridete v kako cerkev in pred glavni oltar, se vsaj globoko priklonite! Če je pa v oltarju sv. Rešnje Telo, kar se spozna po tem, da gori pri oltarju večna luč, je pa treba lepo in spodobno poklekniti na eno koleno, kadar gremo mimo oltarja.

Kako je pa oltar nastal? Prvi oltar nove zaveze je bila ona miza v dvorani zadnje večerje, na kateri je postavil Jezus zakrament sv. Rešnjega Telesa. Ta miza seveda ni več ohranjena. Bila pa je to popolnoma navadna miza, kakršno so rabili Judje pri obedu. Gotovo je, da so apostoli pozneje še večkrat rabili to mizo kot oltar, gotovo so se namreč pozneje apostoli še večkrat zbirali v dvorani zadnje večerje k »lomljenju kruha«, to je k presveti daritvi. Ta dvorana je bila namreč last matere evangelista Marka.

Ko so se pozneje apostoli razšli po svetu in oznanjali evangelij poganom kot n. pr. apostol Pavel, so se za daritev sv. maše posluževali navadne mize, kakršne so pač imeli ljudje, pri katerih so obhajali daritev sv. maše. Tako je bilo prvih 300 let do cesarja Konstantina, ko kristjani še niso imeli cerkva. V Rimu pa so obhajali sv. daritev posebno v katakombah na grobovih mučencev. Pozneje je prišlo v navado, da se daritev sv. maše obhaja le na grobu mučenca in sedaj je predpis, da morajo biti v vsakem oltarju ostanki mučencev. Toda prvi kristjani so se posluževali tudi drugih pripomočkov. Tako je n. pr. škof Theodoretus († 458) posvetil kruh in vino kar na dijakonovih rokah. Duhovnik Luzian je v ječi ležeč rabil svoje prsi kot oltar. (Se nadaljuje.)

6. Sobota (29. dan po mlaju): Tit, škof, Doroteja, Teofil, Silvan, Saturnin in Teofil, Revokata, Antolijan, Vedast in Amand, Gvarin, kardinal.

7. Nedelja (1. dan po mlaju): 3. predpelelnična. Evangelij: Jezus ozdravi slepca. — Romuald, ustanovnik kamaldolskega reda, Avgul, Adavkus, Teodor, Mozes častiljivi, Rihard, kralj, Julijana.

8. Ponedeljek (2. dan po mlaju): Janez od Mata, Pavel, Lucij, Cirijak, Kointa, Juvencij, Honorat, Pavel, Štefan, opat, Hironim Emilijan, Peter, kardinal.

9. Torek (3. dan po mlaju): (Pustni torek), Ciril, škof, Apolonija, Amonij in Aleksander, Nicefor, Primož in Donat, Ansbert, Sabin.

10. Sreda (4. dan po mlaju): Pepelnica. — Sholastika, devica, Zotik in tovariši, Sotera, Devica in mučenka; Silvan, Viljem, Avstrebarta.

11. Četrtek (5. dan po mlaju): Lurška Mati božja. — Lucij in tovariši, Deziderij, Saturnin, Dativ, Feliks, Ampelij in tovariši, Kaloser, Lazar, Kastrenzis, Severin, Jona.

12. Petek (6. dan po mlaju): 7 sv. ustanovnikov, Damijan, Modest in Julijan, Amonij, Evlalija, devica, Melecij, Anton, škof; Gaudencij.

13. Sobota (7. dan po mlaju): Agab, prerok, Polievk, Julijan, Benigen, Fuska, devica, Mavra, Gregorij II., papež, Lucinij, Štefan, škof, Štefan.

14. Nedelja (8. dan po mlaju): 1. postna. Evangelij: Jezus trikrat skušan. — Svetniki: Valentin, Vital, Felikula, Zenon, Prokul, Efeb in Apolonij, Cirijon, Agaton in Mozes, Dionizij in Amonij, Ciril, slovanski apostol; Nosterijan, Elevhádij, Avksencij, Antonin, opat.

15. Ponedeljek (9. dan po mlaju): Favstin in Jovita, mučenca, Kraton, Saturnin in tovariši, Agapa, devica, Kvindij, Dekoroz, Sever, Jožef, diakon, Georgij.

16. Torek (10. dan po mlaju): Onezim, Julijan in tov.; Elija in tov.; Favstin, Julijana, mučenica.

17. Sreda (11. dan po mlaju): Kvatrna sreda. Francišek Kle, muč. Mis. Družbe; Simeon, Polihronija, Donat in tov.; Teodul, Julijan, Silvin, Aleksij Falkonieri, Fintan.

18. Četrtek (12. dan po mlaju): Simeon, škof, Maksim in Klavdij, Lucij in tovariši, Flavijan, Heladij.

19. Petek (13. dan po mlaju): (Kvatrni petek), Gabin, Publij, Julijan in Marcel, Zambda, Avksibij, Barbatius, Mansvet.

20. Sobota (14. dan po mlaju): (Kvatrna sobota), Eleverij, Sadot, Potamij in Neomezij, Leon, škof, Evherij, Eleverij.

21. Nedelja (15. dan po mlaju): 2. postna. Evangelij: Spremenjenje na gori. — Severijan, Verul in tovariši, Peter iz Majume, Maksimijan, Feliks, Petrij.

22. Ponedeljek (16. dan po mlaju): Margjeta Kortonska, svetega Petra stol v Antiohiji, Papija, Aristijon, Abilij, Pashazij.

23. Torek (17. dan po mlaju): Peter Damijan, kardinal; Siren, Marta, devica in mučenka, Feliks, Polikarp, Lazar, Florencij, Romana, devica, Milburga.

24. Sreda (18. dan po mlaju): Vigilija sv. apostola Matija.

25. Četrtek (19. dan po mlaju): Matija, apostol; Primitiva, Pretekstata, Sergij, Montal in tovariši, Modest, škof, Edilbert, kralj, najdenje glave sv. Janeza Krstnika.

26. Petek (20. dan po mlaju): Viktorin in tovariši; Donat in tovariši, Feliks III., papež, Tarazij, Cezarij.

27. Sobota (21. dan po mlaju): Nestor, škof, Papija in tovariši, Fortunat, Aleksander, škof, Favstinijan, Porfirij, Andrej, šk., Viktor.

28. Nedelja (22. dan po mlaju): 3. postna. Evangelij: Jezus izžene hudiča. - Svetniki: Aleksander in tovariši, Julijan, Evnus, Besa, Leander, škof, Bazilij in Prokopij, Baldomer, Gabriel od žal. Matere božje.

29. Ponedeljek (22. dan po mlaju): Roman, Makarij in tovariši, Cereal in tovariši.

Vpisovanje v Mohorjevo družbo traja le še do konca februarja!

ELEKTRO INŠTALACIJE

za razsvetljava in pogon izvršuje strokovnajaško po zmerih cenah _____ FRANC

Specijalna delavnica za previjanje elektromotorjev, transformatorjev in avtodinam. Imam v zalogi ves elektro material, kakor žarnice in elektromotorje najznamenitejših tovarn in v vsaki količini.

FRANC
PERČINLIČ
koncesionirano
elektro podjetje
Domžale št. 95
nasproti pošte
Elektro mehanično
podjetje
Ljubljana,
Gospodetska c. 16.
Telefon 2371.

Prazniki in godovi

FEBRUAR

1. Ponedeljek (24. dan po mlaju): Ignacij, škof in mučenec; Pionij, Sever, Pavel, Efrem, cerkv. učenik, Brigita, Veridijana.

2. Torek (25. dan po mlaju): Svečnica, darovanje Gospodovo; Apronijana, Fortunat, Felicijan, Firmus, Kandit, Kornelij, Floskul, Lavrencij, Katarina Riči.

3. Sreda (26. dan po mlaju): Blaž, škof, Celerin, Lavrentin, Ignacij, Feliks, Simpronij, Hipolit in tovariši, Tigrid in Remedij, Lupicin in Feliks, Ansgar.

4. Četrtek (27. dan po mlaju): Andrej Korsini, škof, Evtihij, Damaz, papež, Filej, Filorom, Akvilin, Gemin, Gelazij, Magnus in Donat, Rembert, škof; Aventin, Izidor, Gilbert, Jožef iz Leonise.

5. Petek (28. dan po mlaju): Agata, devica in mučenka; Izidor, 26 japonskih mučencev, Avit, Genuin in Albin.

Z našega razgledišča

KAMNIK. Župnija v številkah: Ljudsko štetje je izkazalo, da ima župnija 4143 prebivalcev. V l. 1931 je bilo rojenih 93 v župniji, v ljubljanski bolnici 16, skupaj torej 109. Od onih, ki so bili doma rojeni, je bilo 48 moških in 45 ženskih. Poročenih je bilo 32 parov (najstarejši ženin 55 let, najstarejša nevesta 46 let). Po večini so bili poročenci v starosti 20—30 let, dve nevesti pod 20 let. Umrlo jih je 52, bogato žetev je imela smrt v Radomljah, kjer jih je umrlo 13. V starosti od 70—80 let jih je umrlo 10, od 80—90 let 7. Najstarejši je bil Franc Petek, namreč 93 let. V najkrepkejši dobi od 20—50 leta jih je umrlo 11. Jetičnih je bilo 7, neprevidenih 12. — Dobrodelna akcija se je dosti dobro obnesla. Dobri ljudje so darovali okoli 130 kosov razne obleke, nekaj žita in krompirja, pa tudi denarja. Usmiljena srca še niso izumrla. — Naše časopisje se primeroma dobro drži, število naročnikov je še nekoliko poraslo. Tudi raznašanje Solvenca ob nedeljah se je dobro izkazalo. — Nov pojav med našim ljudstvom je zavarovanje pri raznih društvih za samopomoč. Stvar sama na sebi dobra, zna postati za marsikoga, ki hoče prehitro obogateti, usodna. Previdnost je tukaj na mestu glede prevelikih obljub raznih zastopnikov.

DOMŽALE. V letu 1931 je bilo v Domžalah rojenih: doma 57 in v ljubljanski bolnici 12, skupaj 69 otrok in sicer 42 dečkov in 27 deklic. Nezakonska sta bila dva. Mrtvorojen je bil eden. — Umrlo je 30 oseb, 8 otrok in 2 odraslih. Vseh skupaj je poživalo 31. decembra 1931 na domžalskem pokopališču, ki je bilo 6. novembra 1904 blagoslovljeno, 1152 mrličev. Oklicanih je bilo 33 parov, poročenih pa v domači cerkvi 18 parov. — Obhajanih je bilo 22.500 oseb. »Kat. izobraž. in podporno društvo« v Domžalah je imelo ob sklepu svojega 28. upravnega leta 1931 — 78 moških in 205 ženskih udov in sicer 50 mož, 28 fantov, 101 ženo,

104 dekleta. »Samopomoč« je plačalo 248 udov, po 50 par za vsak smrtni slučaj. Izplačala se je za 5 udov v znesku 625 Din. Bolniška podpora se je izplačala 13 udov v znesku 380 Din. V Čebelicah moškega in ženskega odseka se je letos moglo prihraniti le 322 Din. Društvena knjižnica šteje 645 knjig. Izposodilo se jih je 527. Društvene predstave so bile 4. Uprizorile so se igre »Poslednji mož«, »Krivoprisežnik« in (dvakrat) Schillerjeva žaloigra »Devica Orleanska«, v kateri je nastopilo nad 100 oseb. Priredila se je proslava »materinskega dne« s petjem društvenega zboru, deklamacijo in igro »Za srečo«, proslava škofa Barage s petjem, deklamacijo in govorom in Miklavžev večer. Tudi letos se je vršil v društvu pevski tečaj, po dvakrat na teden, ob udeležbi do 20 fantov novincev in do 20 deklet. Dekliški odsek je štel 16 članic, ki so imele redne poučne sestanke po enkrat na teden skozi celo leto. Gmotno stanje društva je ugodno. In to navzlic temu, da je društvo tudi v letu 1931 od čistega preostanka svojih predstav darovalo »Dobrodelnemu domu« v Domžalah nad 2.400 Din!

SMARTIN V TUHINJU. Da ne poreče g. urednik, kako smo v tuhinjski dolini zaspali in da se nič ne oglasimo, naj sledi kratko poročilo o gibanju ljudstva v preteklem letu. Po zadnjem ljudskem štetju je bilo v župniji 1054 prebivalcev. Rojenih je bilo v l. 1931. 36 otrok. Umrlo jih je 14; odraslih 8, otrok 6. Tako malo mrličev menda še nikoli ni bilo. Poročenih je bilo doma 9 parov, 1 par pa na Brezjah. — Pod skupnim ovitkom so prihajali v župnijo naslednji časopisi: 125 Domoljubov, 54 Bogoljubov, 22 Glasnikov, 20 izv. Našega lista, 13 Kat. misijonov, 5 Kraljestvo božje. Mohorjanov je bilo 76. — K sv. zakramentom je ljudstvo pridno pristopalo in se je razdelilo častno število sv. obhajil (števila ne navajam, ker naj se po znanem izreku sv. obhajila tehtajo, ne štejejo). Prihodnji mesec, to je od 14. do 21. febr. se bo vršil v župniji sv. misijon, ki ga bodo vodili

gg. lazaristi od Srca Jezusovega iz Ljubljane. Bog daj, da obrodi sv. misijon obilen sad.

ZG. TUHINJ. Preteklo leto se je končalo za nas z lepimi slavnostmi. Konec novembra sta obhajala petdesetletnico poroke, torej zlato poroko, Janez in Marija Giossini, oba še zdrava in čvrsta. Naj ju Bog ohrani vsaj še do biserne poroke! — Med 3. in 4. adventno nedeljo smo se prav pridno udeleževali sv. misijona, tako, da smo vsi prenovljeni začeli z novim delom novo življenje. Gospoda misijonarja sta nam oskrbela vse potrebno za dušo, Bog pa je skrbel za dušo pa tudi za telo — še vreme nam je streglo. Ni bilo ne premrzlo ne prevroče, temveč ravno prav hladno in suho vreme. Vse se je izvršilo v vsesplošno zadovoljnost. — V preteklem letu se je rodilo v naši fari 23 otrok, umrlo je 16 oseb, med temi 6 otrok, najstarejši mrlič je bil 89 let star, poročenih je bilo 7 parov.

KRASNJA. Rojenih je bilo v preteklem letu 25, umrlo jih je 13, porok je bilo doma 7. Župnija šteje 850 duš. — Dne 20. dec. smo imeli celodnevno čiščenje sv. Rešnjega Telesa. Ljudstvo se je te lepe pobožnosti ves dan lepo udeleževalo. Ni pa bilo umestno, da je ravno na ta dan neko tuje društvo priredilo igro. Zato je bila dvorana skoraj prazna. — Pred več tedni je bilo v eni noči vlomljeno v tri hiše, ki stojijo ob cesti, v dve drugi hiši so pa tudi skušali vlomiti. Pokradenega je bilo nekaj različnega blaga. Pripricani smo, da teh vlomov niso storili domačini.

DOB. Na novo leto je bilo oznanjeno, da je bilo v župniji v letu 1931 rojenih 71 doma in 9 v deželni bolnici, skupno 80; od teh je bilo nezakonsko rojenih 6. Oklicanih je bilo 23 parov, 13 parov pa doma poročenih. Umrlo in doma pokopanih je bilo 33. Prirastek 57. — Na Količevem je pričela Bonačeva tovarna odpustiti delavce. Dolgo smo upali, da nas ne zadene val brezdelnosti, ko je v drugih podjetjih že dalj časa omejen obrat ali celo popolnoma ustavljen. Zdaj nas je zadelo, česar smo

Janez Langerholz:

Iz njegovih zapiskov

POVEST. — Nadaljevanje.

Dobri mož je menda res mislil, da bodo v večjem mestu bolj pazili name. Čim večje mesto, tem bolj ostre šole; tem bolj se bom moral učiti. Seveda je Ljubljana kmalu prišla do tistega spoznanja, kakor ga je o meni izrekel Kranj. Kajti za lenobo in za postopanje sem imel tu še več priložnosti. Vrnil sem se torej domov. Prvič v življenju je bil moj oče premagan; zmagal ga je sin in njegova lenoba.

Sprejem doma ni bil najprijaznejši. Jezil se je oče, ker je po nepotrebem in zastonj izmetal čedno vsoto denarja. Mati je jokala. Ne toliko radi sebe, ker je bila tudi ona prevarana v svojem pričakovanju, ampak bolj radi mene. Menda je že naprej slutila, kako se bo vila pot mojega življenja. Bratje in sestre so me tudi gledali po strani, ker so bili radi moje šole prikrajšani za en lep dan veselja. Sosedje so me porogljivo vpraševali, kako da sem tako hitro doštudiral. In kdaj da bo nova maša. Koštomajev gospod da je tudi pel novo mašo,

pa je hodil v mestne šole celih dvajset let; jaz pa da sem tako čudovito hitro doštudiral.

Bridke ure sem takrat doživljal doma. Oče mi ni privoščil prijazne besede. Bratom in sestram sem bil skoro tuj. Le z materjo sem govoril. Pa še z njo ne dosti. Nisva smela. Oče ji je naravnost prepovedal z menoj prijazno govoriti. Le včasih, skrivaj sva se dobila in si povedala nekaj prijaznih besed. Takrat se mi je zdelo, da sem še med ljudmi, drugače sem se čisto odvadil človeške družbe.

Sicer sem doma pridno delal in kazal, da imam veselje do kmetije, ali vsako moje delo je bilo obgodrnjano. Nič ne vem, nič ne znam; ničesar ne razumem; neroda in lenoba: to so bili ocvirki zame zjutraj, za zajutrek, za kosilo opoldne in za večerjo zvečer.

Trdno sem bil prepričan, da bi mi bil oče rad dal potnino za Ameriko, samo če bi ga bil prosil. In pa če bi vojaščina ne bila na poti. Tako bi bil pa oče prišel navskriž s postavo in z gosposko. Tega pa kot občinski svetovalec ni hotel.

Sicer sem pa tudi sam mislil in premišljeval, kako bi se rešil tega ne-

znosnega in peklenskega življenja. Prilika za to je prišla preje nego sem mislil.

II.

Sosed Robida je imel hčerko Miciko. Ta je bila razen moje matere edino človeško bitje v vasi, ki me ni nikoli žalilo. Kadar me je srečala in uprla vame svoj angelsko čisti pogled, se mi je zdelo, da me hoče kar naravnost vprašati: »Miha, zakaj si tak? Zakaj delaš hudo sebi, svoji materi in drugim?«

Vesel sem bil njene prijaznosti. Nagovoriti si je pa dolgo nisem upal. Oziral sem se pa vedno s prijaznim očesom za njo. Če bi bil mogel in vedel in znal, bi bil zapel o njej tako pesem, kakršne svet še ni slišal. Saj je je bila vredna. Povem pa danes — štirideset let je minilo od tistega časa, ko sem preživljal tiste grenke dneve — Micika je bila zame in za vso vas bolj angel kakor človek.

Ne vem, kaj me je zmotilo tistega dne.

Šla je mimo mene, prijazno kakor vselej.

Nagovoril sem jo. Povedati sem ji hotel, kako sem vesel, ker do mene

se bal. Kljub temu pa se je kadilo na praznik Sv. Treh kraljev iz tovarniških dimnikov, čeprav nam gospodje zatrjujejo, da ni naročil. Ko bi hoteli še to pojasniti, zakaj je bilo tako nujno delo na praznik Sv. Treh kraljev?

STRANJE. V l. 1931 je bilo pri nas poročenih 13 parov. Ena poroka je bila v Bistrici, ena v Praprotnem za Kalom, ostale pa doma. Rojenih je bilo doma 45 otrok; štiri so bili rojeni zunaj župnije, torej skupaj 49 otrok. Trikrat so prinesli k sv. krstu dvojčke. Umrlo je pa to leto samo 9 ljudi; 6 otrok in 3 odrasli. To je najmanjše letno število mrličev, odkar obstoji župnija, t. j. od l. 1792. Največ jih je pa umrlo l. 1879, namreč 45, torej petkrat toliko kakor lani. Sama davica je takrat zahtevala skozi celo leto 22 mrličev. Med drugimi je takrat umrl za to boleznijo tudi tedanji stranski župnik Mih. Kmetič. Najbolj sta se tega leta izpraznila hiši Dobovškova in pa Zg. Zlatenska. Pri vsaki hiši je umrlo po šest otrok. — Na sv. Antona dan smo pokopali 46 let starega posestnika Valentina Balantiča iz Praprotna za Kalom. Bil je zvest naročnik naših listov. Zapušča vdovo in devet nepreskrbljenih otrok. Dolgotrajno bolezen je prinesel iz vojske. Bog mu daj v miru počivati!

ST. GOTARD. Pri zadnjem ljudskem štetju je imela župnija 818 prebivalcev. Rojenih je bilo v l. 1931 28 otrok. Med rojenci lanskega leta imamo trojčke, od katerih sta dva le par dni živela, eden je pa ostal pri življenju. Trije otroci so bili v sili doma krščeni. Božja previdnost jim je odločila le nekaj minut življenja. — Smrt je zahtevala prav veliko žrtev, malo manj kot v l. 1918, ko je razsajala španska bolezen, 25 smrtnih slučajev je zabeleženih v mrliški

knjigi. Najstarejši izmed umrlih Juri Lipar je dopolnil 92 let in 10 mesecev, dva sta bila nad 80 let stara in 6 nad 70 let. Med umrlimi je 11 moških, 6 žensk in 8 otrok. Pet jih je umrlo nenadoma in niso bili prevideni. Poročenih je bilo 8 parov doma, dva para sta šla k poroki na Brezje, oklicev je bilo 14. Najstarejši ženin je bil star 65 let, najmlajša nevesta 23 let, najstarejša nevesta 38 let. Med ženini je bilo 5 vdovcev. Po novem letu se je najprvo rabila poročna knjiga, ki je sedaj nova, stara je bila v rabi 107 let. Dne 11. januarja sta se poročila Valentin Strišnik iz Zaplanine in Angela Hrastovec iz Prosilnika.

Duhovne vaje v Mali Loki pri Domžalah. Dne 23. dec. so praznovali v zavodu č. ss. sv. Križa v Mali Loki ljubko slovesnost. K zaključku VI. tečaja duhovnih vaj za dekleta je prišel sam prevzvišeni gospod knezoškof dr. Gregorij Rožman, ki je sam daroval sv. mašo in obhajal udeležence. Po cerkveni slovesnosti so udeležence povabile g. knezoškofa v lepo okičano obednico, kjer se mu je ena od udeleženk zahvalila, da jih je počastil s svojim visokim obiskom in ga prosila, da blagoslovi setev, ki so jo v milosti polnih dneh polagale v rodovitno prst. Nato se je g. knezoškof v toplih, očetovskih besedah zahvalil za pozdrav in priporočal družbenkam Marijinim, naj bo vsaka apostol v svoji fari, ki bo vplivala tudi na druga dekleta, da se udelež duhovnih vaj in na ta način obnove oz. pogloblje zvezo z Bogom. Nato je podelil nadpastirski blagoslov vsem udeleženkam ter se dal še z njimi slikati. Polne gorečnosti in misijonskega duha so dekleta zapuščala hišo milosti, obetajoč, da se ob letu zopet vrnejo. V februarju bosta dva tečaja za dekleta in sicer od 30. januarja do 3. februarja in 20. do 24. februarja. Dekleta, porabite te pri-

like in pridite. Pišite po pojasnila na naslov Predstojništvo Sester sv. Križa, Mala Loka pri Ihanu, p. Domžale.

Beseda o cerkvenem premoženju

To vprašanje je staro, kakor je stara katoliška Cerkev. Stavil je to vprašanje že pred 1900 leti nekdo, ko je Marija v Betaniji žrtvovala za našega Zveličarja mazilo v vrednosti prilično 2700 Din. In ta je bil Juda Iškarijot, eden izmed njegovih učencev, ki ga je pozneje izdal. »Tega pa ni rekel«, tako piše evangelist Janez, »kakor da bi mu bilo skrb za uboge, ampak, ker je bil tat in je imel denarnico ter je izmikal, kar se je vanjo devalo.« (Jan 12, 6.)

Skoro redno pride v svobodomiselnih in veri in Cerkvi sovražnih družbah pogovor tudi na cerkvene kelihe in paramente. In ker večkrat tudi dobromisleči ne vedo, kaj na to odgovoriti, zato naj sledi tu nekaj odgovorov:

1. Čudno je, da ti ljudje govore vedno le o premoženju Cerkve, med tem ko ne omenjajo niti z besedico sto in tisočkrat večjega premoženja denarnih mogotcev.

Koliko so imeli časopisi za časa kulturnega boja na Francoskem povedati o cerkvenem premoženju, da je imel pa Rotschild samo v Parizu deset milijard o tem nihče ni znil ničesar. Razburjali so se nad 40.000 ha zemlje, ki jo je posedovalo 190.000 redovnikov, prav nič se pa niso razburjali nad 80.000 ha zemlje, ki jo je posedoval Rotschild sam pri Soignyju ter jo uporabljaj za svoja lovišča. Redovnikom so zemljo odtegnili, čeprav so iz svojih dohodkov oskrbovali 25.000 bolnikov, starčkov in sirot ter so vzgajali zastonj nad 2 milijona otrok, bankirju Rotschildu pa so denar pustili za lovske prireditve, svetovna potovanja, drage obleke in za bančne posle.

Prav tako je dandanes. Denarni magnati se lahko nemoteno vesele svojega milijardnega premoženja, Cerkvi pa ne privoščiijo tistih kelihov in paramentov, ki jih je ljubezen podarila Kralju stvarstva. Duhovnikom in redovnikom hočejo vzeti njihovo posest, čeprav ž njo podpirajo neštete uboge, isti časopisi pa o bogatih zapravljevcih in o raznih ravnateljih s 300.000 Din in več letne plače, ki žive v krasnih palačah, ne vedo povedati niti besede.

2. Glede na sočutje z ubogimi, ki ga taki ljudje hlinijo s svojo opazko »naj bi se izkupiček razdelil med uboge in siromake«, ni nobena tajnost, da imajo uprav tisti, ki imajo vsega dovolj in celo preveč, običajno najbolj

ni taka kakor vsi drugi. Nisem izgovoril do konca.

»Micika!« je zagrmel nad njo glas njenega očeta. In tak je bil tisti glas, da sem se stresel jaz in da je rdečica zalila dekletov obraz. Kar stekla je.

Kaj sta potem doma z očetom govorila, ne vem. Hudo pa bi mi bilo, če je morala radi mene preslišati le eno žal besedo ali preliti le eno samo solzo. Če bi bil vedel, da bo tako prišlo, pustil bi jo bil na miru, kakor sem jo doslej.

Toliko pa vem, da me je čez nekaj dni poklical moj oče in mi povedal, da kalim mir med sosedi.

Ugovarjal sem mu. Verjel mi ni.

»Tiho, fant!« je ravsknil nad menoj. »Že vem, kaj je bilo. Sosed mi je povedal vse.«

Še bi se bil opravičeval, pa bi ne bil nič opravič. Vsaka moja beseda bi bila laž, vsaka sosedova laž bi bila sama čista resnica. Molčal sem in gledal v tla.

»Fant«, je govoril oče in vsaka beseda je padala name kakor kamen, »fant, s sosedi sem živel doslej v miru in hočem tudi poslej. Radi tebe ne bo preprirov med menoj in sosedi. Zato storiš najbolje, če greš prej ko mogoče od hiše. Saj veš: hotel sem ti preskrbeti dober kruh, pa si ga zavrgel. Zdaj boš pa jedel takega, kakršnega si si sam zamesil.«

Sklenil sem pustiti neprijazen dom v miru. Saj je svet velik in širok,

bom že dobil kje kako službico, da ne bom ljudem na poti.

Povedal sem svoj sklep očetu in ga je bil vesel; mater pa so oblile solze. Oče mi je dal nekaj za prvo pomoč in da ne bom govoril, da sem šel kot berač od premožne hiše; mati mi je skrivaj stisnila še nekaj denarja, ki ga je imela pripravljenega morda za drugačne in boljše namene. Pokrižala me je, rožni venec mi je stisnila v žep, češ če boš umrl, te bodo vsaj povsod imeli za katoličana. Potem pa se je obrnila proč. Govoriti ni mogla dosti. Gotovo je slutila, da se ne bova več videla.

Iskal sem službe. Hrepenel sem, da bi dobil lahko službo. To se pravi, da bi se bil priril v kako pisarno. Povedal sem povsod tudi o svojih študijah. Pa je šlo skoro povsod po eni in isti poti: moja pisava je bila ljudem še dosti všeč, fanta so pogledali že malo bolj po strani, ko pa sem pokazal svoja spričevala, potem smo bili pa na koncu.

»Žal, ne moremo vas porabiti.«

Kdo bo rabil lenuha pri delu!

Sklenil sem svoje srednje šole zatajiti. V Dravogradu sem šel čez Dravo. Zagrabil sem tista nesrečna pisanja kranjskih ljubljanskih profesorjev, raztrgal sem tiste nesrečne liste, ki mi povsod odjedajo boljše in lažje službe in z zadovoljstvom sem gledal, kako se Drava igra z mojimi spričevali. (Se nadaljuje.)

trdo srce za siromake. Če bi jim bilo resnično kaj na tem, da se pomaga siromakom, tedaj bi se morali boriti za cerkve in samostane, ne pa proti njim. Znano je namreč, da Cerkev vzdržuje 29.100 dobrodelnih ustanov z 1.420.000 posteljami in 206.000 strežniki odnosno strežnicami. Na celem svetu služi 350.000 redovnic in 32.000 redovnikov trpečemu in pomoči potrebnemu človeštvu.

Vse te živi Cerkev s svojim premoženjem. Niso pa tu všteti še stotisoči siromakov, ki dnevno prejema hrano v raznih župniščih in samostanih.

3. Pa tudi recimo, da bi se vse cerkveno premoženje prodalo, kaj bi sledilo iz tega? Nekaj dni bi morda res nasitili siromake, potem pa bi sledila lakota in beda, za katero bi se novi lastniki prav nič ne zmenili. Znano je namreč, da največ prodanega cerkvenega premoženja ne pride v roke ubogih, ampak v roke cerkvenih sovražnikov. Četrtnina cerkvenega premoženja v Franciji je ostala v rokah tistih, ki so ga prodajali. Prav isto se vrši v Rusiji. Za v poldrugem letu prodane milijonske vrednosti cerkvenega premoženja, kakor so oni sami trdili, ki so prodajali, so izkupili 700.000 rubljev. Turkom v Carigradu so za sramotno nizko ceno prodali razno cerkveno orodje. Vse drugo je izginilo. Ubogi so odšli praznih rok, voditelji pa so obogateli. Samo Trocki si je nabral v par letih svojega vladanja 20 milijonov zlatih rubljev, od katerih sedaj udobno živi.

4. Običajna napaka, hotena ali nehotena, pri cenitvi cerkvenega premoženja je ta, da se misli na bogastvo Cerkve pri pogledu na kelihe in paramente. Največja vrednost le-teh ni v zlatu in srebru, ampak v lepoti in umetnosti. Če bi kdo površno ocenil te dragotine, bi mislil na velikansko vrednost, ko se pa prodajajo kelihi in monštrance, se vidi, da je običajno zelo malo pravega zlata, čeprav so kot umetnine velike vrednosti. Prav tisto velja o dragocenih mašnih plaščih. Vsa njihova vrednost obstoji v lepoti in umetnosti, s katero vplivajo na vernike. In uprav v tem se kaže ljubezen in umevanje Cerkve do najbolj ubogih in siromašnih slojev.

Vzemimo delavca ali delavko. Cel teden delavec ne vidi drugega kot prah in umazanost svoje delavnice in gole stene prenatrpanega stanovanja. Cel teden služkinja opazuje lepoto pohištva in opreme svojih gospodarjev ter ima obenem zavest, da to ni njej namenjeno, ampak drugim. Edino Cerkev ima tudi za te ljudi umevanje in srce. Ko jih kliče k maši, se praznično obleče, kakor to stori ljubeznipolna mati, ki hoče za svoje otroke biti lepa. In Cerkev je lepa in ne zavrača nobenega zemeljskega

okraska. Vsaj enkrat na teden se delavec in delavka zavedata, da je lepota in umetnost tudi zanje ustvarjena, zavedata se, da je hiša božja njih last enako, kakor vseh drugih, ki pridejo v cerkev. Svet je te uboge ljudi izločil od vsega, kar je lepega v naravi in umetnosti, le katoliška Cerkev se zanje krasi ter njih življenju, ki mnogokrat sliči življenju tovarne živine, da vsaj nekoliko lepote in poezije.

5. Pravi in zadnji vzrok pa, zakaj nekateri vedno in vedno poudarjajo predlog, naj se cerkveno premoženje razdeli med reveže, je sovrašтво do Cerkve in vere. Zakaj?

Zato, ker upajo z ubobožano Cerkv

Leon XIII. o družini in lastnini

20. »Toda, kakšne pravice, ki se nahajajo v posameznih ljudeh, spoznamo kot mnogo trdnjše, če jih opazujemo, kako so skladne in zvezane z deležnostmi ljudi v družinskem življenju.«

21. »Nobenega dvoma ni, da ima posameznik glede izbiranja načina življenja oblast in prosto voljo, da rajši hoče eno izmed obeh: ali slediti svetu Jezusa Kristusa o devištvu ali pa se vezati z zakonsko vezjo. Noben človeški zakon ne more vzeti človeku naravne in prvotne pravice zakona, ali kakorkoli omejiti glavni namen ženitve, ki ga je spočetka postavila božja oblast. »Kastita in množita se.« Glej tu rodbino ali domačo družbo; ona je sicer zelo majhna, toda prava družba in ona je starejša od vsake države. Zato mora imeti nekatere svoje pravice in dolžnosti, ki so povsem neodvisne od države. Ker smo torej dokazali, da je posameznim osebam po naravi dana lastninska pravica, moramo to prenesti na človeka, v kolikor je glava družine, in sicer je ta pravica toliko trdnjša, v kolikor človeška oseba v družinskem življenju veliko več obsega: Najsvetejši naravni zakon je, da skrbi družinski oče za življenje in vso vzgojo svojih otrok, oni namreč podaljšujejo očetovo osebnost. In narava sama ga navaja k temu, da hoče svojim otrokom pridobiti in pripraviti, s čemer bi se mogli v negotovem poteku življenja dostojno varovati pred nezgodo. Tega pa na noben drug način ne more doseči, razen če je lastnik plodovitega imetja, ki ga more otrokom zapustiti kot dediščino.«

22. »Kakor država, na enak način je tudi družina, kakor smo omenili, resnična družba, ki jo upravlja lastna, to je očetovska oblast. Zato ima gotovo družina, ki se more seve držati ciljev, katere ji predpisuje njen najbližji namen, v izbiranju in uporabljanju sredstev, ki so ji potrebna, da ohrani svoj obstanek in pravično svobodo, vsaj enake pravice kakor država. Rekli smo, vsaj enake pravice, ker je družinsko življenje miselno in dejansko prej bilo tu, kot združitev v državo, morajo biti dosledno tudi njene pravice in dolžnosti prvotnejše in bolj naravne. Ko bi torej državljan, družine, ki so del človeške družbe in države, namesto podpore našli v državi spotiko, namesto varstva kratenje svojih pravic, tedaj bi država bila bolj zoperna kot zaželena.«

V teh treh odstavkih Leon XIII. obravnava vprašanje o zasebni lastnini še posebej z ozirom na družino. »Najsvetejši naravni zakon je, tako dokazuje papež, da skrbi družinski oče za življenje in vso vzgojo svojih otrok, oni namreč ponavljajo in na nek način podaljšujejo očetovo osebnost.« Oče, kot glava družine, ima važne in velike dolžnosti do svojih otrok. Zato se

vijo uničiti vero samo. Takole sklepajo: Če Cerkev ne bo imela več sredstev, da bi izvrševala dela usmiljenja, če ne bo mogla več razpolagati s cerkvami, kjer bi zbirala ljudstvo okoli oltarjev, prižnice in obhajilne mize, če ne bo imela več potrebnega orodja, da bi praznovala službo božjo, če njeni služabniki ne bodo imeli več ne stanovanja ne prehrane, kakor je to v Rusiji, tedaj — tako si mislijo — bo vere kmalu konec.

Seveda se motijo. Kajti Cerkev je prišla iz katakomb in se lahko tja nazaj vrne. Konec je pa ne bo nikoli, kajti obljubo ima, da je peklena vrata ne bodo premagala.

pa kot lastnik premoženja ne more odpovedati svojim pravicam kot zasebnik, ki nima teh dolžnosti. S tem pa dobijo otroci tudi pravico do očetove lastnine ali pravico dedovanja. Ta pravica je utemeljena v naravnem zakonu.

Naravnemu zakonu protivna je državna zakonodaja, ki prepušča to pravico zapustnikovi volji, izrečeni po zakonitem predpisu, dedni pogodbi, dopustni po zakonu, ali na zakonu. Dedno pravico določa prav za prav zakon, ker oporoko nevezuje na zakonite predpise. Zakon izključuje od pravice dedovanja nezakonske otroke. Ali ne nalaga zapustniku naravna dolžnost, da skrbi tudi za take svoje otroke?

Napačno bi tudi ravnal dedič, ako misli, da sme razpolagati s podedovanim premoženjem kakor bi se njemu ljubilo. V resnici je dedič le upravitelj dediščine in jo mora nezmanjšano zapustiti svojim potomcem, ker je sam ni zaslužil, ampak po rodu dobil za vse potomce. To je redna last, ki naj daje kruha vsem potomcem.

V našem narodu obstoje še danes domačije, ki jih že več stoletij drži v rokah eden in isti rod. Tak rod ravna po naravnem zakonu in brez velike sile ne odproda očetove domačije. Zaveda se svoje dolžnosti do svojih potomcev in take navadno srečne družine dajejo isti priimek dolga stoletja isti domačiji. Žal, da v zadnjem času bolj izginjajo in se razkosavajo tudi take domačije, ker se lastniki odtujujejo naravnemu zakonu. Veliko modrost je izrekel že apostol Pavel, da se človek zastoj bori proti naravi.

— x.

Zadnje telefonske vesti

KRAŠNJA, 21. decembra (Telefonsko Našemu listu). V gozdu pri vasi Negastern so našli ponoči 20. dec. revno cerkveno miš. Ker je bila sestradana in v sami srajčki, je zmrznila.

DOMZALE, 1. febr. (Tel. Naš. listu). — Domžalski velesejem, ki je trajal dne 4. januarja od osme ure zjutraj do 1 popoldne, je povsem uspel. Na razstavnem prostoru v paviljonu P je vzbujal posebno pozornost škropilni avto.

KAMNIK, 31. jan. (Tel. Naš. listu). Južno vreme je ves mesec zelo kazilo zimsko-sportne prireditve. Krivdo nosi seveda vremenska hišica.

LIMBARSKA GORA, 1. febr. (Tel. Naš. listu). Meseca januarja v območju naše gore niso nikogar ubili.

MENGEŠ, 1. febr. (Tel. Našemu listu). Zbirka za novi zvon je tako uspešna, da bodo pričeni s 1. februarjem delili iz zbirke nagrade vsem, ki stoje med službo božjo zunaj cerkve. Imena nagrajenih objavimo.

OTROŠKI KOTIČEK

PIŠE STRIČEK MATIČEK

Telefonski pogovor na sveti večer.

Na sveti večer striček ni šel spat. Malo se je poigral z misijonskimi bogoslovci, ki so tudi njegovi nečaki, potem je pa šel v svojo sobico. Tam je bilo prav toplo zakurjeno, ker starega strička rado zebe. Ali veste, kaj je striček v sobi delal? Dobil je nekje malo smrečico in začel delati drevešček in jaslice.

Bilo je že proti polnoči, ko zapoje zvonček pri telefonu: Cin, cin cin... Striček hitro skoči k telefonu in zakliče:

»Haló! Kdo tam?«

»Tukaj telefonska centrala v nebesih.«

»Tukaj telefonska številka 17 od domžalske pošte v Misijonišču v Grobljah. Kdo je v nebesih pri telefonu?«

»Tukaj angel varih svatovskih najdenčkov iz Kitajske. Kdo pa govori v Grobljah pri telefonu?«

»Tukaj striček Matiček. Saj ga menda že poznate. To je tisti, ki je z darovi svojih malčkov že več pogančkov v Svatovu odkupil. Ali se spominjate? Kaj pa imaš povedati, ljubi angelček?«

»Dragi striček! Pošilja me Jezušček, novorojeno Dete božje. Angelci so okrog nje zbrani. Ti angelci so sami otroci z vaše zemlje. Med njimi so slovenski angelci, zamorski in kitajski. Vsi pravijo, da so tvoji bivši nečaki in nečakinje. Ravno sem pripeljal spet enega takega angelčka od sestre Ksaverije iz Svatova, malo Marico, ki je bila včeraj krščena in je danes že v nebesih pri Jezusu. Pismo in sporočilo o tem dobiš od sestre Ksaverije v enem mesecu. Jezušček mi je naročil, naj ti telefoniram in sporoči mnjegovo zahvalo tebi in tvojim nečakom za odkupljene pogančke. Med potjo, ko sem šel k telefonu, je priskočila k meni še mala Kitajka Terezika in mi dejala: Sporoči, ljubi angelček, še moj pozdrav stričku in slovenskim otrokom. Reci jim, da je prav lepo pri Jezusu v nebesih in da jaz hvaležno molim za nje, ker so mi odprli nebesa in pot k Jezusu! — Vse to ti sporočam, striček. Ali si razumel?«

»Prav dobro se sliši iz nebes doli, dragi angelček! Pa izroči Jezuščku od vseh stričkovih nečakov in nečakinj pozdrav in zagotovilo, da bodo pri jaselcah prav pridno molili za pogančke, da bodo z žrtvicami, molitvami in malimi darovi še več pogančkov odkupili. Povej Jezusu, da bi nekateri izmed njih tudi radi postali misijonarji in misijonarke ter bi še strička radi vzeli s seboj v poganške misijone, če bi jih Jezus maral. Vprašaj ga ti! Pa pozdravi Marico in Tereziko! Ali boš?«

»Bom! Zdaj pa končajva pogovor, drugače boš moral ti na pošti preveliko pristojbino plačati. Pri nas v nebesih nič ne plačamo. Pa z Bogom!«

»Hvala lepa, dragi angelček! Z Bogom!«
Cin, cin, cin, cin...

»Halo! Tukaj Groblje. Striček Matiček je pri telefonu. Kdo kliče spet?«

»Tu pošta v Domžalah! S kom ste toliko časa govorili?«

»Z angelčkom iz nebes. Prosim, ali boste drago zaračunili ta pogovor?«

»Nič! Pogovor z nebesi je zastoj.«

»Oh, prav lepa hvala, gospodična! Pa vesele praznike in srečno novo leto želi striček!«

Cin, cin, cin, cin...

Pogovor je bil končan. Striček je šel ves zamišljen k polnočnici in pri jaselcah prav pobožno in goreče molil za svoje slovenske in poganške nečake in nečakinje.

Pismo č. s. Ksaverije stričku.

Svatov, 26. dec. 1931.

Prečastiti!

Iskrena hvala za prijazno pismo in za velikodušen dar. Zelo sem Vam hvaležna tudi za molitev, ki jo po svojih skromnih močeh radevolje vračam. V Kat. misijonih sem čitala, da niste več v Grobljah. Ali tudi striček niste več? Tako dobrega strička naši malčki ne bodo kmalu dobili. Potrebujemo pa radodarnih stričkov bolj kot kdaj. V Čačofu namreč zidamo novo najdenišnico in zidanje je povsod drago, tudi na Kitajskem. Toda, ker delamo samo za ljube Boga, je ta tudi dolžan pomagati nam. Pomoč res vedno pride o pravem času.

Da bi bilo novo leto enako blagoslovljeno z delom in uspehom, želi hvaležno vdana

Marija Ksaverija O. S. U.

Sestra Ksaverija piše.

Svatov, 26. dec. 1931.

Predragi nečaki in nečakinje strička Matička! Že zopet ste se oglašili in kupili kar tri punčke: Marico, Lojziko in Cecilijo! In poslali ste kar 7 dolarjev za botrinske darove! O, to bom z veseljem kupovala malčke za ta denar! Ne veste, kako je hudo, če nam prinesejo najdenčke, ki so jih pobrali na cesti, pa jih nimamo kam položiti in s čim odeti. Vedno zopet je treba novih koškov in novih odev in pleničk, zlasti v tem mrazu. Tse to pa stane denarja, mnogo denarja. Tisti, ki dete prinese, hoče pa tudi kaj imeti za uslugo. Če pri nas ne sprejmemo malčka, ga nesejo v pagodo, pred ostudnega malika, kjer imajo mnogo koškov in odev, a tedaj malček ne bo nikdar Jezusov in njegova dušica ne bo nikdar gledala obličja božjega. V pagodi so namreč sami pogani, ki ne vedo ničesar o sv. krstu in o Bogu, ali pa ga še celo sovražijo. — V eni izmed mnogoštevilnih sva-

tovskih pagod je star služabnik, pogan, ki ve, da znamo me sestre odpirati nebesa. Pa izmakne tu in tam izpred malika kako dete, najraje umirajoče, in nam ga na skrivnem prinese, da mu »odpremo nebesa« kot pravi. Kajne, lepo. Prosim, da mu da dobri Bog milost svete vere v zameno.

Pošiljam Vam sličico krščanskih dečkov in deklic, ki hodijo v našo misijonsko šolo. Nekako Vaše starosti so, ljubi nečaki in nečakinje. Kot vidite, imajo rožne vence obešene okrog vratu, da se razlikujejo od pogančkov, ki tudi hodijo v naša šola, a imajo vsakovrstne čarovnije obešene okrog vratu. Te obeske imenujejo amulete. Z njimi jih hudobni duh drži pod svojo oblastjo. Ali ni škoda? Tako ljubki otroci so,

Kitajski nečaki.

dušice pa črne in umazane, ker niso oprane v vodi sv. krsta. Kaj bo nekoč z njimi? Ali bodo kdaj otroci božji? Ali pa bodo vso večnost družabniki hudobnega duha v peklju. Le pogledjte, koliko amuletov visi dečku okoli vratu. Deklici je pripela starejša sestra na vsako stran poganškega amuleta — svetinjico! Kdo bo zmagal? — Dragi nečaki in nečakinje strička Matička, pomagajte z iskreno molitvijo, s premagovanjem in mnogoštevilnimi žrtvami vsake vrste, da rešimo te drage dušice. Kako se Vam bodo enkrat zahvaljevale v nebesih, ko se boste sešli. Takoj Vas bodo spoznale. Ali ne bo to veselje! In ljubi Jezušček, kako bo vesel Vas in dragocenih dušic, ki mu jih boste rešili!

Pred nekaj dnevi so nam prinesli ravno med kosilom malo deklico. Bila je stara

Vsako spomlad

je treba prekrivati strehe. Za to priporočam cementno zarezno opeko kakor tudi navadno cementno opeko po ugodni ceni.

Umetno gnojilo: Thomasovo žindra, kalijevo sol, superfosfat in cement vedno v zalogi

pri Ant. Stergar v Kamniku.

komaj nekaj ur. Zavita je bila le v strgan rokav, zato vsa posinela od mraza. Tisti dan je namreč bilo izredno mrzlo. Brezsrčna mati jo je položila v star jerbašček, tako majhen, da so ji nožice visele čez rob, in jo izpostavila v rani uri ob robu ceste. Mimoidoči, ki so videli jokajoče dete, so vrgli nekaj vinarjev v jerbašček, a pobral je ni nihče. Kdo se zmeni za življenje deklice na Kitajskem! Šele proti poldnevu je zapazila malo sirotko krščanska žena in jo prinesla k nam. Ker je že umirala, sem jo brž krstila na ime Marica za Vas. Hvaležno me je pogledala, nato pa odhitela med angele, kjer je Vaša priprošnjica, ljubi slovenski otroci. Cecilija in Alojzija pa sta dve krepki deklici. Kako sta ljubki, lahko vidite na sliki. Vse kaže, da bosta živeli in vam delali obilo veselja.

Dragi strickovi nečaki in nečakinje, stokratni »Bog povrni« Vam kliče v imenu vseh rešenih malčkov Vaša hvaležna misijonarka Marija Ksaverija. —

STRIČKOVA ZBIRKA

Spet je narasla. Darovali so še tile: Karel, Stanko in Mici šajn, Velike Lašče 30 Din; Stanka Letnar, Homec 10 Din; Minka Krivec, Jarše 10.50 Din; Ravnikar Pavlica, Domžale 10 Din.

UGANKA

B G I I T I K M T Č A

O Ž V S R Č A A I K !

25. II. 1932.

Takle napis je poslala pridna in brihtna nečakinja stricku, ki je tudi brihten, pa vendar premalo, da bi ga znal rešiti. Zato prosi brihtne nečake in nečakinje, da mu pomagajo.

Striček je določil za tri izžrebane rešilce po eno lepo povestno knjižico. Njegov naslov je: Striček Matiček, Groblje, p. Domžale.

UGANKARJI

Rešitev uganke iz zadnje, oziroma prve številke Našega lista se takole glasi: »Tja k jaselcam hitite, ponižno ga molite.« — Uganke, pravijo, je bila precej težka; le 44 brihtnih glav jo je rešilo. Ker pa striček vsem privošči ugankarsko veselje, je trdno sklenil, da bo v prihodnje zastavljal le lažje uganke. Imenitni gospod Žreb je to pot odločil nagrade Pepci Pavlič iz Zlatega polja, Ivanu Jezerniku, Ivanu Kralju, Ernestu Oberwalderju, vsem trem iz Domžal, in Nadici Križman iz Ljubljane. Tudi mar-

sikatere druge je Žreb prav prijazno gledal in so bili prav blizu, da bi bili izžrebani; upanje pa naj imajo, da bodo prihodnjič. — Uganko so rešili še tile: Katica in Mihelca Andrejka, Rova; Fridolin, Emerican, Hedica Cedilnik, Volčji potok; Pepca iz Ihana; Dominik Cerar, Mala Loka; Ivanka in Katka Letnar, Homec; Francka Skok Mengeš; Pavlica in Marija Jezernik, Domžale, Minka Benkovič iz Kamnika, Habjan Cilka, Domžale, Marija Repanšek, Homec; Minka Šorn, Podrečje; Cotman Ivana, Jar-

še; Francka Pavlin, Bukovica; Jožef in Marija Jenko, Vodice, Podbevšek Janez, Vranja peč; Kovač Janko, Domžale; Mici Habjan, Trzin; Mihelca Stupica, Podrečje; Novak Francka, Zlato polje; Joško Majcen, Ihan; Verdnik Anica, Kamnik; Mici Pustotnik, Zlato polje; Minka Krivec, Jarše; Lojze Breznik, Raholče, Slavka Langerholc, Stranje; Ladica Celihar, Ljubljana; Minka Zalokar, Jarše; Micka Lah, Vodice; Suštar Franc, Vodice, Francka Lužar, Bukovica, Magda Podbevšek, Zlato polje.

★
Pri nakupu blaga za obleke

se Vam izplača vožnja v Ljubljano,

★
ako pri tvrdki R. Miklauc nakupite blaga za Vas in za Vašo družino, kjer imate veliko izbiro modnih kamgarnov in sukna za moške, finega svilenega, volnenega in perilnega blaga za ženske obleke in plašče ter blaga za osebno in posteljno perilo po priznanih nizkih cenah.

R. MIKLAUC

»PRI ŠKOFU«

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica 3

Pred škofijo

Tvrdka obstoja že preko 60 let.

MOČNO ZNIŽANE CENE!

pri vsej manufakturi. Danes si lahko vsak najboljše blago nabavi za ceno, kakor prej najslabše.

VELIKA IZBIRA moškega blaga, volnenega ženskega, vse vrste svile, vse vrste blaga za perilo itd.

VELIKA ZALOGA železa za beton in drugo, vse vrste železnega okovja. Štedilniki, gnojnične sesalke, železni plugi, kuhinjska posoda.

ZALOGA šip, porcelana in vseh vrst drugega stekla.

ZALOGA vseh vrst umetnih gnojil: superfosfata, Tomaževe žindre, kalijeva sol, čilski soliter. Vse vrste vrtnih in drugih semen: detelja, lucerna, trava, pesa itd.

ZALOGA vseh vrst vedno svežega cementa Trbovlje in Split.

ZALOGA vseh vrst specerijskega blaga, najboljše moke, koruze itd.

OENE brez konkurence. Kdor hoče biti dobro in pošteno potrežen, je to le v trgovini

Jos. Senica, Domžale.

Ugodna prilika za varčevanje!

HRANILNICA IN
POSOJILNICA
V KAMNIKU
REG. ZADRUGA Z NEOM. ZAVEZO

v svoji lastni hiši: Šutna, št. 22.
(blizu postaje).

Sprejema hranilne vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodneje. Za mlade vlagatelje ima na razpolago domače hranilnike (šparovčke).

Vse davke plačuje posojilnica sama.

Daje posojila na vknjižbo, na poroštvo in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Uradne ure: od 8 do 12 dopoldne in od 2 do 4 popoldne.